

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/1543

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Liisa Ojangu
Otsuse tegemise aeg ja koht	10.07.2018 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	30.05.2018
Teabevaldaja	Kadrina Keskkool Rakvere tee 4, Kadrina, Lääne-Virumaa 45201 info@kadrina.edu.ee
Vaide esitaja	XXX

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon sai 30.05.2018 XXX vaide, mille kohaselt saatis ta 28.05.2018 Kadrina Keskkoolile teabenõude, milles palus väljastada dokumendid õpetajate premeerimise, lisatasude ja lähetustasude maksmise kohta. Teabenõudele vastati 30.05.2018 ning keelduti teabenõude täitmisest, viidates avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 punktile 12.

Andmekaitse Inspeksioon esitas 31.05.2018 Kadrina Keskkoolile järelepärimise, milles palus selgitada, kuidas kahjustaks AvTS § 35 lg 1 punkti 12 kohaselt oluliselt õpetajate hüvitiste, preemiate ja lähetustasude avalikustamine.

Kadrina Keskkool vastas järelepärimisele 12.06.2018 ning teatas, et on vaide esitajale edastanud soovitud käskkirjad umbisikustatud kujul.

13.06.2017 saatis vaide esitaja Andmekaitse Inspeksioonile teate, et ei ole umbisikustatud kujul käskkirjade avalikustamisega rahul, sest Kadrina Keskkool pole selgitanud ega põhjendanud, kuidas õpetajate preemiate, lisatasude ja lähetustasude avalikustamine kahjustaks oluliselt nende eraelu.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

- 1. Andmekaitse Inspeksioonil alustada menetlust Kadrina Keskkooli tegevuse õiguspärasuse kontrollimiseks, et selgitada välja, kas Kadrina Keskkool on järginud vaide esitaja teabenõude menetlemisel avaliku teabe seaduses sätestatud nõudeid.*
- 2. Teha kindlaks Kadrina Keskkooli tegevuse õigusvastasus teabenõude menetlemisel osas, millega Kadrina Keskkool jättis vaide esitajale väljastamata dokumendid, mis käsitlesid Kadrina Keskkoolis töölepingu alusel töötavatele isikutele makstud preemiaid, lisatasusid ja lähtetoetust.*
- 3. Teha Kadrina Keskkoolile ettekirjutus, millega kohustada Kadrina Keskkooli väljastama vaide esitajale dokumente, mis käsitlevad Kadrina Keskkoolis töölepingu alusel töötavatele isikutele makstud preemiaid, lisatasusid ja lähtetoetust.*
- 4. Ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada Kadrina Keskkooli suhtes sunniraha.*

Kadrina Keskkool jättis vaide esitajale väljastamata dokumendid, mis käsitlesid Kadrina Keskkoolis töölepingu alusel töötavatele isikutele makstud preemiaid, lisatasusid ja lähtetoetust, ning ei selgitanud vaide esitajale, et missugustele kaalutlustele tuginedes on teabele juurdepääsupiirang kehtestatud avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 12 alusel. Vaide esitaja leiab, et selline tegevus polnud õiguspärane. Avaliku teabe seaduse § 15 lg 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud selgitama teabenõudjale arusaadavalt teabele juurdepääsu korda, tingimusi ja viise, ning sama seaduse § 23 lg 3 kohaselt tuleb teabevaldajal teabenõude täitmisest keeldumist teabenõudjale põhjendada. Järelikult peab Kadrina Keskkool teabevaldajana põhjendama vaide esitajale, et missugustele kaalutlustele tuginedes on teabele juurdepääsupiirang kehtestatud avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 12 alusel, sest antud säte lubab isikuandmeid sisaldavale teabele juurdepääsu piirata üksnes olulise riive puhul. Seda kas riive on oluline peab hindama teabevaldaja, kes peab oskama riive olulisust ka teabenõudjale selgitada. Kui riive ei ole oluline, tuleb antud teave teabenõudjale väljastada täies ulatuses. Samuti tuleb teabenõude täitmisest keeldumist põhjendada pikemalt kui kahe lausega, sest teabevaldaja peab teabenõudjale nimetama kaalutlused, millele tuginedes on ta otsustanud teabe väljastamisest keelduda. Kuna Kadrina Keskkool pole käesolevas punktis nimetatud nõudeid järginud, siis ei saa Kadrina Keskkooli tegevust teabenõude menetlemisel õiguspäraseks pidada.

Vaide esitaja leiab, et dokumendid, mis käsitlevad Kadrina Keskkoolis töölepingu alusel töötavatele isikutele makstud preemiaid, lisatasusid ja lähtetoetust, on passiivselt avalikud ja nendele ei ole võimalik juurdepääsupiiranguid kehtestada, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel. Seda enam, et Kadrina Keskkooli tegevust rahastatakse avalikest vahenditest, mille õiguspärane ja otstarbekas kasutamine on avalikkuse huviorbiidis. Töölepingu seaduse § 28 lg 2 p 13 lubab töötajale makstud tasusid, preemiaid ja hüvitisi avalikustada ka ilma töötaja nõusolekuta, kui selleks on olemas seadusest tulenev alus. Selliseks seaduslikuks aluseks, mis lubab avalikku ülesannet täitvale töötajale makstud tasusid, preemiaid ja hüvitisi ilma tema nõusolekuta avalikustada, on avaliku teabe seaduse § 36 lg 1 p 9, mille kohaselt kohaliku omavalitsuse asutusest teabevaldaja ei tohi asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks tunnistada dokumente kohaliku omavalitsuse eelarvevahendite kasutamise ning eelarvest makstud tasude ja hüvitiste

kohta. Järelikult ei ole Kadrina Keskkoolil õigust kehtestada juurdepääsupiiranguid dokumentidele, mis käsitlevad Kadrina Keskkoolis töölepingu alusel töötavatele isikutele makstud preemiaid, lisatasusid ja lähtetoetust, sest seda keelab teha avaliku teabe seaduse § 36 lg 1 p 9. Kuna dokumentidele, mis käsitlevad Kadrina Keskkoolis töölepingu alusel töötavatele isikutele makstud preemiaid, lisatasusid ja lähtetoetust, seaduse kohaselt juurdepääsupiiranguid kehtestada ei saa, siis kuuluvad need teabenõude korras avalikustamisele, sest avaliku teabe seaduse § 34 lg 1 kohaselt saab teabele juurdepääsupiiranguid kehtestada üksnes seaduses sätestatud aluste olemasolul. Kuna Kadrina Keskkool pole käesolevas punktis nimetatud nõudeid järginud, siis ei saa Kadrina Keskkooli tegevust teabenõude menetlemisel õiguspäraseks pidada.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009.a määruse nr 110 Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord alusel on välja antud direktori käskkiri nr 6-7/54 Lähetustoetuse maksmine. Väljastame teile ja XXXle dokumendi.

Kadrina Vallavolikogu 31. jaanuari 2018. a otsuse nr 18 Kadrina valla haridusasutuste juhtide ja pedagoogide töötasustamise alused ja töötasu alammäärad alusel on välja antud direktori käskkirjad nr 6-7/56 Õpetajate premeerimine, 6-7/57 Lisatasu maksmine täiendavate tööülesannete eest.

Töötasu ja lisatasu maksmise tingimused lepatakse kokku töölepingus. Tööleping on tööandja ja töövõtja vaheline kokkulepe, mis ei kuulu avalikustamiseks kolmandatele isikutele.

Avaliku teabe seaduse üldjuhendi § 74 p 3 alusel avaldame dokumentide 6-7/57, 6-7/56 teabe umbisikustatud kujul.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 5 lg 1 punkti 2 alusel on teabevaldajaks avalik-õiguslik juriidiline isik. Kadrina Keskkool on seega teabevaldaja.

AvTS § 3 alusel on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 3 lõike 2 alusel võib avalikule teabele juurdepääsu piirata vaid seaduses sätestatud korras.

AvTS § 35 näeb ette olukorrad, millal teabevaldaja peab avalikule teabele juurdepääsupiirangu seadma. AvTS § 35 lg 1 punkt 12 näeb ette, et teabele tuleb seada juurdepääsupiirang, kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust.

Samas näeb AvTS § 36 lg 1 punkt 9 ette, et asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud dokumendiks ei tohi tunnistada dokumente riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku eelarvevahendite kasutamise ning eelarvest makstud tasude ja hüvitiste kohta.

Inspektsioon on seisukohal, et ka avaliku sektori töölepinguliste töötajate palgad, preemiad ja hüvitised kuuluvad teabenõude korral avalikustamisele. Siinkohal pean siiski vajalikuks märkida, et inspektsioonil on sarnases asjas ehk AvTS § 36 lg 1 p 9 tõlgendamise osas käimas kohtuvaidlus, mis on jõudnud Riigikohtuni. Kaks esimest kohtuastet on leidnud, et

töölepinguga töötajate palgad ei kuulu isikustatud kujul ka teabenõude korral avalikustamisele. Tulenevalt eeltoodust on inspeksioon seisukohal, et enne lõpliku kohtuotsuse jõustumist ei saa inspeksioon kohustada töölepinguga töötavate isikute palkasid, preemiaid ja hüvitisi ka teabenõude korras avalikustama, kuna juhul kui Riigikohus jätab alama astme kohtuotsused jõusse, oleks tegemist olukorraga, kus inspeksioon on kohustanud avalikustama piiranguga andmeid.

Samuti arvestades asjaoluga, et kui inspeksioon teeks Kadrina Keskkoolile ettekirjutuse palgaandmete avalikustamiseks, on koolil õigus vaidlustada see kohtus ja paluda esialgset õiguskaitset, millisel juhul ei saaks vaide esitaja andmeid ikkagi enne Riigikohtu otsuse tegemist. Juhul kui aga Riigikohus peaks nõustuma seisukohaga, et avaliku sektori töölepinguga töötajate palgaandmed kuuluvad siiski teabenõude korral avalikustamisele, on vaide esitajal õigus/võimalus neid uuesti küsida. Tulenevalt eeltoodust jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu

vaneminspektor

peadirektori volitusel